

بحث و بررسی قرار گرفت.

حجت الاسلام والمسلمین مصباح یزدی، دکتر غلامعلی حداد عادل و حجت الاسلام محمدی عراقی در هیئت شرکت کننده از جمهوری اسلامی حضور داشتند. لازم به یادآوری است که شرکت هیئت ایرانی در این کنفرانس برای نخستین بار بوده است.

ششمین نمایشگاه کتاب سوریه

ششمین نمایشگاه عربی کتاب سوریه، امسال همچون سالهای گذشته در تاریخ ۳۰ شهریور ۱۳۶۹ به مدت ده روز در کتابخانه اسد در شهر دمشق برگزار گردید. امسال در حالی این نمایشگاه برگزار گردید که مردم منطقه به خاطر بحران خلیج فارس از قدرت خرید کمتری نسبت به سالهای پیش برخوردار بودند؛ اما برای دیدن کتابها و تنوع آن استقبال قابل توجهی به عمل آمده بود. فضای عمومی نمایشگاه از سالهای گذشته بزرگتر و آرایش کتاب جهت بازدید علاقمندان بیشتر شده بود و سهولت خرید را بهتر فراهم می کرد. عمده کتابها از کشورهای عربی آورده شده بود؛ فقط برخی از راینیهای فرهنگی مانند آمریکا، فرانسه، شوروی، و برخی کشورها مانند رایزنی جمهوری اسلامی کتابهای خود را به نمایشگاه آورده بودند. ویژگی عمده این نمایشگاه فروش مستقیم و فوری کتاب به مراجعه کننده و تنوع کتابهای دیگر کشورهای عربی، همچون مصر و اردن و لیبی و کویت بود که توسط ناشران سوریه به معرض نمایش گذاشته شده بود. اما در مقابل از ورود بسیاری از کتابهای دینی جلوگیری به عمل آورده شده بود که این خود موجب ناراحتی ناشران بود.

در نمایشگاه حدود ۱۱۰ غرفه وجود داشت که برخی از غرفه ها در برگزیده چندین ناشر غیر سوریه بودند.

بیشترین خریداران کتاب را نهادهای فرهنگی جمهوری اسلامی تشکیل می دادند. شاید دلیل این مسئله تأخیر فراوان نمایشگاه ایران نسبت به ترویج و عرضه کتاب و عدم تنوع کتابهای نمایشگاه باشد.

برگزاری کنفرانس مطالعه فلسفه اسلامی و یونان

همین کنفرانس سالانه انجمن مطالعه فلسفه اسلامی و فلسفه یونان به مدت سه روز (چهارم تا ششم آبان) در نیویورک برگزار گردید. در این کنفرانس، استادان فلسفه و علوم انسانی دانشگاههای آمریکا و هیئت ایران شرکت داشتند.

کتابهایی، ریلیتی و روابط انسانی در فلسفه اسلامی از موضوعاتی بود که توسط پنج گروه تخصصی در این کنفرانس مورد

سمینار تشخص و منزلت زن در نظام اسلامی

سازمان تبلیغات اسلامی اعلام کرد که به مناسبت ولادت حضرت فاطمه زهرا-س- سمیناری را تحت عنوان «تشخص و منزلت زن در نظام اسلامی» تشکیل خواهد داد. این سازمان با ارسال نامه ای به حضور دانشمندان و مؤسسات تحقیقی و تعیین عنوانها و سرفصلهای سمینار، از آنان خواست تا با انتخاب یک یا چند سرفصل و نگارش مقالاتی در موضوعات تعیین شده به غنای علمی این سمینار بیفزایند.

سرفصلها و عناوین پیشنهادی عبارت است از: بررسی ابعاد وجودی شخصیت حضرت فاطمه-س- جایگاه و نقش زن در اسلام - نقش علمی و فرهنگی زن - زن و نقش سیاسی و اجتماعی او - نقش زن در کانون مودت و رحمت خانواده و....

برگزاری سمینار بررسی تحول مفاهیم

سمینار بررسی تحول مفاهیم به منظور تحقیق در مفاهیم و واژه های سیاسی، حقوقی و اقتصادی و تطوّر و تفسیر آنها در صحنه جهانی و روابط بین المللی، در مهرماه سال جاری برگزار گردید.

این سمینار در دفتر مطالعات سیاسی وزارت امور خارجه تشکیل شد و با برگزاری هشت جلسه اصلی و با حضور سی و پنج تن از دانشمندان و استادان داخلی و تاجرین کشور، کار خود را دنبال کرد.

مفهوم حاکمیت، تحول مفاهیم مذهبی، حقوق بین الملل، مذهب و چگونگی تحول معنای مفاهیم، استراتژی و بی طرفی، از موضوعاتی است که در این سمینار مورد بحث قرار گرفت.

برگزاری سمینار حقوق بشر در اسلام و مسیحیت

سمینار بین المللی حقوق بشر در اسلام و مسیحیت در تالار شیخ مرتضی انصاری در دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران برگزار شد. این سمینار در ادامه کتکها و مناظرات فکری متعددی بود که در ایران و آلمان، میان دانشمندان و استادان دو کشور انجام گردید. در سمینار یاد شده که سه روز به طول انجامید، بیرونشور

عبدالجواد فلاطوری، استاد محمد تقی جعفری، دکتر گرجی، آیت الله مکارم شیرازی، دکتر اشتاین باخ، دکتر شولز، دکتر لوف، و تنی چند از دانشمندان ایرانی و آلمانی به سخنرانی پرداختند.

گفتنی است که این مصاحبه در نقطه ای در جنوب انگلیس که محل اقامت و اختفاء رشدی است، انجام گردیده است.

دائرة المعارف اندیشه های شهید محمد باقر صدر

انستیتو اسلامی (المعهد الاسلامی) در لندن درصدد تدوین دائرة المعارف ویژه اندیشه های آیت الله شهید سید محمد باقر صدر است. این دائرة المعارف مشتمل بر مجموعه ای از تحقیقات علمی و تحلیلی دانشمندان و محققان درباره ابعاد مختلف زندگی و افکار شهید صدر است.

اخبار کوتاه

● تأسیس دانشکده ویژه تحقیق و تعلیم علوم دینی بر طبق مذاهب مختلف اهل سنت، در جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید. تأسیس این دانشکده به وزارت فرهنگ و آموزش عالی محول شده است.

● کنفرانس بین المللی ادیان جهان با شرکت صدها نفر از محققین و دانشمندان کشورهای مختلف برگزار گردید.

● مراسم چهلمین روز ارتحال حضرت آیت الله العظمی نجفی مرعشی در شهرستان قم برگزار گردید. این مراسم در روز دوازدهم و سیزدهم مهرماه سال جاری در صحن مطهر حضرت معصومه-س- و در تالار کتابخانه عمومی آن مرحوم برگزار شد.

● حاج جواد قوام پور، مشهور به هاتفی سمنانی، شاعر نامی خطه کویر، در مهرماه سال جاری در سن ۷۷ سالگی به رحمت ایزدی پیوست. دفتری از اشعار وی تحت عنوان ندای دل در ۲۶۰ صفحه چاپ و منتشر شده است. جلد دوم این اثر نیز هم اکنون در دست چاپ است.

● کتابخانه هنری سازمان تبلیغات اسلامی در ۲۳ مهرماه سال جاری گشایش یافت. این کتابخانه به لحاظ دارا بودن بیشترین عناوین کتاب هنری، یکی از غنی ترین کتابخانه های کشور در مسائل هنری است. همچنین دوره های مدون مجلات و نشریات مختلف در این مرکز نگهداری می شود.

● مراسم گرامیداشت دومین سالگرد درگذشت محمد حسین شهریار در تالار وحدت دانشگاه تبریز برگزار شد. در این مراسم که آقایان صباح زنگنه، مهرداد اوستا، حجت الاسلام فاطمی نیا و تنی دیگر از شخصیت های علمی و ادبی حضور داشتند؛ جوانب افکار و اشعار استاد شهریار، خاصه اشعار ترکی آن مرحوم مورد بررسی قرار گرفت.

برگزاری کنفرانس سالگرد امام ترمذی

کنفرانس هزار و دومین سالگرد رحلت امام ترمذی، از محدثین و گردآورندگان یکی از صحاح سته اهل سنت، در شهر تاشکند (مرکز جمهوری ازبکستان شوروی) برگزار شد. در این کنفرانس بنا به دعوت مفتی آسیای میانه و قزاقستان شوروی، بیش از چهل کشور شرکت کردند. در جریان برگزاری این کنفرانس، حوزه علمیه امام ترمذی توسط نمایندگان هفده کشور جهان از جمله جمهوری اسلامی ایران افتتاح شد.

اعتراض دانشجویان بنگلادشی نسبت به چاپ یک

دائرة المعارف در هند

صدها تن از دانشجویان بنگلادشی در شهر داکا در اعتراض به چاپ دائرة المعارف که در آن نسبت به اسلام و پیامبر اسلام اهانت شده بود، اقدام به راهپیمایی و تظاهرات کردند. تظاهرکنندگان از محل گردهم آیی خود در برابر باشگاه مطبوعات به کمیسیون عالی هند در داکا رفتند و در آنجا با برپایی تظاهرات، یادداشت اعتراض آمیزی تسلیم مقامات نمایندگی هند کردند. دانشجویان معترض در یادداشت خود خواستار ممنوعیت انتشار مجدد دائرة المعارف، سوزاندن کلیه نسخه های چاپ شده آن و محاکمه و مجازات سردبیر و ناشر دائرة المعارف مذکور شدند.

شایان ذکر است که دائرة المعارف یاد شده در دهلی نوبه چاپ رسیده است و اخیراً دولت بنگلادش ورود دائرة المعارف مذکور را به بنگلادش ممنوع کرد.

آیات شیطانی و عذرخواهی سلمان رشدی

سلمان رشدی نویسنده کتاب کفر آمیز آیات شیطانی اعلام کرد که وی قصد توهین به اسلام و مقدسات اسلام را نداشته است و اگر کسی کتاب او را به این منظور خوانده است، او عذرخواهی می کند. سلمان رشدی که برای اولین بار بعد از صدور فتوای حضرت امام در برابر دوربین های تلویزیون ظاهر شده بود، گفته است: کسانی هستند که می گویند من باید تنبیه شوم و اگر هدف تنبیه من بوده است، من قدری تنبیه شده ام.

درگذشت علامه محمد تقی قمی

آیت الله علامه محمد تقی قمی در شهریور سال جاری و در هشتاد سالگی، به هنگام سفر به پاریس برای انجام فعالیت‌های دینی، به رحمت ایزدی پیوست.

آیت الله قمی از دعوت‌گران جدی به وحدت اسلامی بود و عمر خود را یکسره برای تحقق آن نهاد. وی بیش از چهل سال پیش، بنابر تقرب مذاهب اسلامی را در قاهره غرس کرد و خود با یاری مرحوم شیخ محمود شلتوت و دیگر مصلحان عصر، جمعیت دارالتقرب بین المذاهب الاسلامیه را تأسیس کرد. آن فقید کوشش‌های درخورد و کارگری برای نزدیکی مذاهب اسلامی کرد و بسیاری از سوءتفاهمات و اختلافات میان مذاهب اسلامی را به مدد روشنگری‌های فکری از میان زدود. انتشار مجله رساله الاسلام از باقیات صالحات آیت الله قمی بود که به صورت ارگانی برای وحدت پیروان مذاهب اسلامی درآمد.

صدور فتوای تاریخی علامه شیخ محمود شلتوت در جواز پیروی از مذهب شیعه، در شمار دستاوردهای جمعیت دارالتقرب بود که آیت الله قمی در آن نقش بسزایی داشت. چنان که علامه شلتوت در پی فتوای اخیر خود، نسخه‌ای از آن را به حضور آیت الله قمی، به عنوان دبیر کل جمعیت دارالتقرب ارسال داشت. همچنین تدریس فقه مقارن در دانشگاه الازهر، تغییر برخی از قوانین کشور مصر بر طبق مذهب شیعه، انتشار کتاب مختصر النافع و مجمع البیان در آن کشور، از جمله اقدامات سودمند وی سابقه‌ای بود که در پرتو دارالتقرب انجام یافت.

تشیع و تدفین پیکر آن مرحوم در روز هجده شهریور انجام گرفت و در امامزاده عبدالله (در تهران) به خاک سپرده شد. وَمَنْ أَحْسَنَ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

درگذشت دکتر اسدالله مشیری

دکتر اسدالله مشیری، مؤلف، مترجم، محقق و رجل سیاسی نامدار ایران در سن ۸۲ سالگی درگذشت. آن مرحوم در سال ۱۲۸۸ شمسی در تهران به دنیا آمد و تحصیلات خود را در رشته حقوق قضایی در دانشگاه پاریس به پایان رساند. وی عمر خویش را یکسره در مسائل فرهنگی و سیاسی گذاشت و برای تحقق آرمانهای خود ایستادگی کرد. آن مرحوم پس از پیروزی انقلاب اسلامی عهده‌دار وزارت دادگستری شد و مدتی نیز سردبیر روزنامه کیهان بود. آثار برجای مانده از ایشان عبارت است: تاریخ فلسفه اسلامی (ترجمه)؛ پیشوایان ما (ترجمه)؛ راه محمد (ترجمه)؛ تراز یاروشی نویسنده‌گی (تألیف)؛ فانوس، ترجمه کشف المحجّه.

ارتحال حجت الاسلام غلامرضا گلسرخی

در مهرماه سال جاری، حجت الاسلام غلامرضا گلسرخی کاشانی به رحمت ایزدی پیوست. وی در سال ۱۳۱۲ در شهر کاشان دیده به جهان گشود. دروس ابتدایی و متوسطه را در مدارس آن شهر آموخت و آنگاه به آهنگ تحصیل علوم اسلامی وارد حوزه علمیه قم گردید. وی از آغاز جوانی به فدائیان اسلام پیوست و هیچگاه اقدامات سیاسی را بیرون از رسالت خود نمی‌دانست. تا بدانجا که در جلسات فدائیان اسلام شرکت می‌جست و با شهید سید مجتبی نواب صفوی، سرو سوری داشت. گویانکه در این عرصه، به جرم «دخالت در سیاست»! بارها مورد توبیخ و عتاب قرار گرفت و حتی شهره‌اش قطع گردید. ...

آن مرحوم تنها یک «متفکر ذهنی» نبود؛ بلکه «فعال» نیز بود و «تحقیق در اسلام» و «تحقیق آرمانهای اسلامی» را توأمان مورد نظر داشت.

از وی مقالات متعددی در نشریات، مخصوصاً در مجله مکتب اسلام منتشر گردیده است. شرح وی بر عهدنامه مالک اشتر، یکی از بهترین و حرکت‌آفرینترین مقالاتی بود که در دوران طاغوت در مجله مکتب اسلام منتشر می‌شده است.

در سخنرانی‌های کوبنده و انقلابی وی در جریان قیام پانزده خرداد و نیز دوران انقلاب شکوهمند اسلامی از خاطره‌ها محو نمی‌گردد. مرگ و خیز و درین بود و دل‌های همگان را به درد آورد. وی یک سال پیش از درگذشت خود، مرگش را پیش‌بینی کرده بود و به یکی از دوستان خود گفته بود که من به همین زودی می‌میرم و اینک مشغول مرتبه کردن کارهای خود هستم. وی این جمله را هنگامی به زبان آورده بود که هنوز آثار بیماری در او وجود نداشت.

امید است خانواده و دوستان وی، کلیه آثار منتشر شده و نشده آن فقید عظیم و عمیل را در چند مجلد فراهم آورند و در دسترس خویندگان معارف اسلامی قرار دهند. عاش سعیداً و مات سعیداً.

«یعنی دو قول آخر دلیلی بر آن نداریم و قول اول هم دلیلش بر روایتی است که این روایت در مقابلش روایات دیگری هست قوی‌تر از آن که دلیل قول مصنف و قول اصح می‌باشد.»

د: المسباحث الفقهیه فی شرح الروضة البهیة. ج ۱۶، ص ۷۶:

«وجه فرموده این قائل، و اینکه اجرة المثل را به مناط مذت و زمان چرا باید محاسبه کرد این است که اگر شخص حرو و آزاده‌ای را غاصبی غصب کرده، و برای مدتی نگذارد که وی بکار و عمل خویش مشغول باشد پس از رفع غصب و رهائی مقدار مدتی را که در تحت غصب بوده باید در نظر گرفت و سپس آن را به قیمت درآورد و آنگاه از غاصب قیمت حاصل را اخذ نمود و این نیست مگر آنکه اجرة المثل را می‌باید بحسب زمان در نظر گرفت، پس در اینجا نیز باید چنین محاسبه کرد.»

ه: الکامل فی شرح العوامل. (چاپ اول) ص ۳۹: «با برای بدل نیز می‌آید مانند. ای کاش قومی داشتم بدل این جماعت وقتیکه سواره می‌شدند پراکنده می‌کردند بعلت غارت نمودن اسب سواران و شتر سواران را، یا اینکه در حالیکه اسب سوار و شتر سوار بودند.»

مواردی که یاد شد، نمونه‌هایی از نثر کتابهایی است که به عنوان شرح بر متون حوزه نوشته شده است. البته از این نمونه‌ها فراوان است و امید است که برای زدودن این انحطاط ادبی از دامن حوزه‌های علمیه، هر چه زودتر اقدامی درخور شود.

عبدالله علوی

طبرسی یا طبری؟

۱. در شماره اول مجله آینه پژوهش (ص ۵۰)، قسمت گفتگوبا دکتر سید محمدباقر حجتی آمده است: «دکتر سید محمدباقر حجتی فرزند... سید محمدباقر حجتی طبرسی ملامحلی... در شهرستان بابل زاده شد.»

مناسب دیدم توضیحی درباره «طبرسی» بدهم:

جناب آقای دکتر حسین کریمان در اثر بسیار سودمند طبرسی و مجمع البیان (چاپ دوم: تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۱، ج ۱، ص ۱۶۷-۲۰۵)، بحثی مفصل و فرا بنیادی را پی ریخته‌اند و با

شاهد مدعا

در سرمقاله شماره دوم آینه پژوهش، اشاره‌ای شده است به برخی از شروح نوظهور آبکی بر کتابهای درسی حوزه‌ها و نثر آشفته و ناموزون آنها. حقا این موضوعی است مهم و سزاوار بحث و تحقیق. چه خوب است اگر مجله بتواند نظر صاحب نظران و آگاهان را در این زمینه در مجله ولو بخش نامه‌ها چاپ کند، تا مجموعه‌ای از نظریات فرهیختگان یکجا جمع شود و بهترین راه و چاره و برنامه منظم و منسجم، هم برای کتب درسی و هم کتب کمک درسی در زمینه‌های گوناگون و از جهات مختلف ارائه شود.

اینجانب، به عنوان تأیید سخنی که در سرمقاله مزبور آمده مبنی بر آشفستگی نثر شروح فارسی نوظهور، چند نمونه از نثر برخی این شروح را انتخاب و در این نامه درج کردم تا شاهدهی باشد بر آن مدعا. به امید اینکه فرصت نقد دقیق و فراگیر این آثار در آینده دست دهد.

اینک چند نمونه از نثر این شروح با حفظ رسم الخط و نشانه‌های نقطه گذاری و با اکتفا به ذکر نام کتاب و شماره جلد و صفحه:

الف: تشریح المقاصد فی شرح الفرائد (شرح رسائل شیخ). ج ۱، ص ۱۴: «لازم بتوضیح است مجرد وجود در سابق کافی در جریان استصحاب نمیکنند بلکه همانطوریکه مرحوم مصنف اشاره فرموده‌اند باید وجود سابق مورد لحاظ و اعتبار واقع شود، تا مصحح و مجوز جریان آن بشود.»

ب: النضید فی شرح روضة الشهيد. ج ۱، ص ۱۷۸: «یعنی اختیار گذاشتن در هر کجای روزهای خون را داشتن، مربوط به ماه اول است و اما در ماههای بعد اگر خون از ده روز گذشته باشد باید عددی را اختیار کرده آن را از آن روز از روزهای خون حساب کند که در ماه اول از آن روز حساب کرده...»

ج: النضید فی شرح روضة الشهيد. ج ۱، ص ۳۰۷ (آخرین سطر این جلد):

دلایل گوناگون اثبات کرده اند که «طبرسی» صاحب مجمع البیان منسوب است به «تفرش» که در روزگار قدیم «طبرس» خوانده می شده است و منسوب به «طبرستان» (شمال ایران) نیست. زیرا گذشته از دلایل متعدد دیگر، در نسبت به «طبرستان» باید «طبری» گفته شود و نه «طبرسی». مانند دانشمندان فراوانی که اهل طبرستان هستند و به «طبری» مشهور. از جمله ایشان نوشته اند:

اگر طبرسی - بفتح اول و دوّم - در نسبت به «طبرستان» صحیح، می بود؛ می بایست لاقول در یکی از کتب رجال یا جغرافیای اهل سنت، از این نسبت ذکری رفته باشد، گذشته ازین، از «طبرستان» علمای شیعی و سنی زیاد برخاسته اند، باید همچنانکه بعالمان شیعی طبرسی اطلاق شده است، لاقول بیک تن از دانشمندان سنت و جماعت نیز اطلاق شده باشد، و حال آنکه ظاهراً در هیچیک از کتب سیر و رجال اهل سنت، عالمی مشهور طبرسی بنظر نمی رسد، و رجال «طبرستان» را در همه جا طبری گفته اند. در حالی که جای بجای در کتب رجال و سیر بنام برخی از عالمان شیعی مذهب طبرستانی مشهور بطبری بر می خوریم. همچون شیخ امام عماد الدین ابی جعفر محمد بن ابی القاسم علی بن محمد بن علی طبری آملی شاگرد ابوعلی پسر شیخ طوسی... لکن بظاهر عالمی شیعی که ویراهم طبرسی و هم طبری گفته باشند، جز سه یا چهار تن که بغلط بدین نسبت معروفند، جایی بنظر نرسید. (در بحث از معروفان بشهرت طبرسی وجه خطا و اشتباه گفته خواهد شد)... (ج ۱، ص ۱۸۲)

جناب کریمان نیز با اشاره به منشأ این اشتباه که همان شهرت نادرست نسبت طبرسی به طبرستان است نوشته اند:

این وجوه غلط همچنان در اصطلاحات و کلمات عالمان رجال و تراجم احوال، دائر و سائر بود؛ و در عداد مسلمات بشمار می آمد، تا بدانجا که جمعی از عالمان عالی مقام «طبرستان» مانند محمد قاسم هزار جریبی، و سید اسماعیل صاحب کفایة الموحّدين، و فاضل نوری صاحب مستدرک الوسائل، برای درک فضیلت هم نسبتی با ابوعلی صاحب مجمع البیان، تمیناً خود را طبرسی خوانده اند. (ج ۱، ص ۱۷۰-۱۸۰)

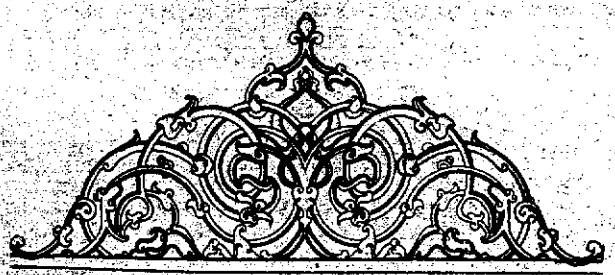
ایشان همچنین در این خصوص، مرقوم فرموده اند: قبل از سه چهار قرن اخیر متسوبان طبرستان، هرگز نسبت «طبرسی» نامیدار نبوده، بل همه جا «طبری» معروف بوده اند، و صاحبان کتب رجال بهیچ روی معروفان «طبرسی» را متطبرستان منسوب نمانسته اند.

ضمناً یادآوری می شود که در هیچ یک از مؤلفات مهم اهل سنت و جماعت مانند معجم الادباء و معجم البلدان یا قوت... ولسان المیزان ابن حجر عسقلانی... و لب اللباب فی تحریر الانساب، و طبقات المفسرین سیوطی و غیره، واژه «طبرسی» نیامده است. این خود نمودار این حقیقت است که حتی یک تن از عالمان اهل سنت و جماعت اهل «طبرستان» بشهرت «طبرسی» نامبردار نشده است» (ج ۱، ص ۳۱۳-۳۱۴).

نگارنده در فاصله میان درگذشت صاحب مجمع البیان تا قرن یازدهم، در کتب تراجم و احوال و رجال، از مردم «طبرستان» کسی را که طبرسی شهرت یافته، و در ترجمه حال وی ابهامی وجود نداشته باشد، نیافت. لکن از قرن یازدهم تا کنون همه کسانی که بشهرت «طبرسی» یاد می شوند از مردم طبرستانند که پیروی از این شهرت که طبرسی منسوب به طبرستان است برای درک افتخار هم نسبتی با صاحب مجمع البیان، نسبت «طبرسی» را جهت خود برگزیده اند... (ج ۱، ص ۳۲۹).

از آنچه گفته شد نتیجه می گیریم که در نسبت به طبرستان، تنها گفته می شود «طبری» و نه «طبرسی» و صاحب مجمع البیان «طبرسی» و منسوب به «طبرس» (تفرش) است و نه به طبرستان. بنابراین وصف محدث نوری و دیگر اهل طبرستان به طبرسی درست نیست - گرچه خود محدث نوری، خود را طبرسی خوانده است! - همچنین در نسبت جدّ آفای دکتر حجتی باید «طبری» گفته شود و نه «طبرسی». امیدوارم که یاد کردن این دقیقه، موجب تصحیح چنین غلط مشهوری گردد که امروزه در بسیاری از کتابها و گفتگوها راه یافته است.

امیر اصفهانی

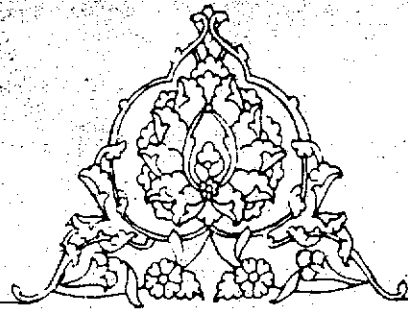

پوزش و تصحيح

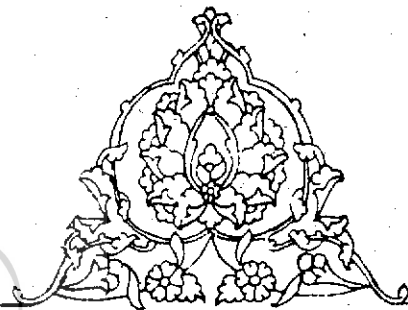
با عرض پوزش، در شماره دوم مجله خطاهایی رخ داده که مهمترين آن بدین شرح تصحيح می شود:

صفحه، ستون، سطر	صحيح
۱۸، ۱، ۲۷	رجال ابن داود
۱۹، ۲، ۸-۹	مگر این چاپ چه خصوصیتی بیش از چاپهای دیگر آن داشته؟
۲۰، ۱، ۱۸-۱۹	پس از درگذشت برادرش شیخ موسی، مرجعیت دینی میان او و شیخ محمد حسن (صاحب جواهر) تقسیم گردید؛ ولی پس از درگذشت محمد حسن، مرجعیت عام یافت.
۲۰، ۱، ۲۲	بنابراین اگر شیخ علی کاشف الغطاء
۲۱، ۲، ۲۷-۲۸	محمود بن علاء الدین طالقانی داده و در پایان آن شیخ ربیع بن جمعة
۴۸، ۱، ۲	افضل علماء العالم و سید فضلاء بنی آدم.
۵۴، ۱، آخر	سید محسن امین همین مطالب ابن عودی را درین زمینه نقل کرده است. (اعیان الشیعه، ج ۷، ص ۱۵۵)
۲۰، ۲، ۲۰	برخود آیات فقهی قرآن
۲۱، ۲، ۱۵	عوالی اللآلی است گرچه عوالی اللآلی.

آینه پژوهش

مجله آینه پژوهش جهت توزیع، نماینده فعال می پذیرد. کتابفروشیهای معتبر، مراکز فرهنگی و... که مایل به همکاری می باشند، ضمن اعلام آمادگی و مقدار مورد تقاضا با واحد توزیع تماس حاصل نمایند.

چنانچه ملیل به دریافت مرتب این مجله می باشید، لطفاً با پر کردن فرم ذیل و واریز مبلغ ۱۸۰۰ ریال حق اشتراک سالانه (۶ شماره) به حساب شماره ۱۳۲۲ بانک صادرات قم، شعبه شهداء (مجله آینه پژوهش) اصل رسید بانکی را به همراه برگ اشتراک به آدرس قم، صندوق پستی ۳۷۱۸۵/۳۶۹۳ قسمت اشتراک ارسال فرمائید.

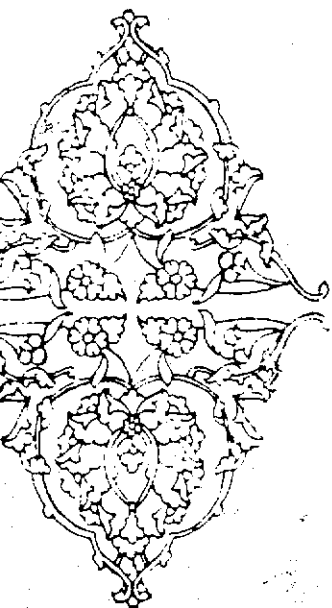
برگ اشتراك مجله آینه پژوهش

نام نام خانوادگی
 با ارسال فیش واریز شده به مبلغ ریال علاقمند به دریافت مجله
 «آینه پژوهش» می باشم. لطفاً از شماره به نشانی ذیل ارسال دارید:

تاریخ امضاء

نشانی کامل پستی

استان: شهرستان: خیابان:
 کدپستی: شماره صندوق پستی: تلفن:

مرآة التحقيق

الافتتاحية

في هذا العدد يجري حول مواصفات التحقيق الصحيح، وقد أشير فيه إلى ضرورة تأسيس مركز للمعلومات بهدف الاجتناب عن الدراسات المتكررة والزائدة حول موضوع واحد.

مجموعة آثار أبو عبد الرحمن السلمي

عرض لكتاب المذكور، وقد نشر الجزء الأول منه وهو يحتوي:
١- قسم من حقائق التفسير. ٢- قسم من تاريخ الصوفية ٣- جوامع آداب الصوفية ٤- عيوب النفس ومداواتها ٥- درخات المعاملات.

دراسة في ماهو في طريق النشر

وقد جاء فيه العناوين المذكور أدناه:

مناقب الإمام أمير المؤمنين، ترتيب الأمالي، الإرشاد للمفيد، المباحثات لابن سينا، منتهى المطلب للعلامة الحلي، الإفصاح للمفيد، نفحات الرحمان، المعجم الموضوعي لتفسير القرآن الكريم، فرحة الغزي، الحقائق الناضرة، مشارق أنوار اليقين. الكتب المذكورة قد تمّ تحقيقها وتصحيحها وهي على وشك الطبع والنشر.

عنوان الكتاب ومنهج اختياره

هذا المقال، صلة لدراسة مستمرة طبعت في العدد السابق وقد جاء فيه التأكيد على أهمية العنوان وضرورة الإهتمام والعناية في اختياره مع عرض لعدة من عناوين مشبوهة وخاطئة.

كتاب جديد في تصحيح الآثار

تقرير عن كتاب «مناهج تحقيق التراث بين القدامى والمحدثين» تأليف الدكتور رمضان عبدالنواب. وفيه عرض واسع من مختلف جوانب الكتاب وإظهار لشخصية المؤلف.

الحاجة إلى إحياء التراث الفقهي

١. الرسائل الفقهية في موضوع الغناء

فيه عرض خاطف لمسألة الحاجة إلى إحياء التراث الفقهي، ودراسة مسألة تصحيح وجمع الرسائل الفقهية الموجودة حول موضوع الغناء، كواحد من الحاجات الماسة في مجال الدراسة والتحقيق.

التجارب

حديث مع الأستاذ علي أكبر غفاري الكاتب والمحقق الشهير. وفضيلته حاول في هذا المقال تقديم تجاربه الثقافية والدراسية وسرد مواصفات «التحقيق الصحيح» وأشار إلى آثار الشيخ الصدوق - المنشورة بتحقيق الأستاذ نفسه - وأهميتها.

التعرف على مؤسسة دائرة المعارف الإسلامية

ولادة هذه المؤسسة ترجع إلى سنة ١٣٦٢ ش. / ١٩٤٠ ق. و مهمتها نشر دائرة المعارف الإسلامية. وقد عرف الكاتب فيه المؤسسة من مختلف الجوانب.

الجديد في عالم الكتابة والنشر

جاء فيه ذكر الكتب التالية:

١- تفسير القرآن الكريم لصدر المتألهين ٢- تحليل حياة الامام الكاظم لباقر شريف القرشي ٣- الفطرة للأستاذ الشهيد مرتضى المطهري ٤- مقالات حقوقى للأستاذ ابني القاسم الكرجي ٥- التحرير الطاوسي بتحقيق فاضل الجواهرى و...

كذلك تزري بهم؟!!

نقد و تقييم لكتاب «مردان علم» (رجال العلم) وذكر لجهات الضعف والتشويش فيه.

كتاب نافع في بيلوغرافية فقه الشيعة

عرض لكتاب «مقدمة على فقه الشيعة، كليات وبيلوغرافيا» بقلم السيد حسين المدرسي الطباطبائي. وفيه إلماح إلى بعض الأخطاء والتساهل في الكتاب المذكور.

الحكمة المتعالية

تعريف لكتاب «الحكمة المتعالية» للأستاذ آية الله الجوادى الأملنى، وهو شرح لكتاب «الاسفار الابعة» للمولى صدرالدين الشيرازى.

تلبس إبليس

نقد و تعريف لكتاب «تلبس إبليس» لأبى الفرج ابن الجوزي وقد جاء فيه ذكر الترجمة الفارسية لهذا الكتاب ومهارة المترجم.

جامع الأسرار ومنبع الأنوار

السيد حيدر الأملنى - ره - خلف اثنين ثمينين، هذا الكتاب وكتاب «نقد النقود في معرفة الوجود» وقد طبع الأخير حديثاً بتصحيح وتقديم من هنري كرين وعثمان يحيى. وهذا المقال فيه التمام نسبة على الكتاب والمؤلف.

JAME-UL ASRAR WA MANBA-UL-ANWAR

Recently, the above mentioned book and the book «Naghd-u-noghood fi maarefat-el-wojood» two important works of seyed Haydar Amoli have been published with an introduction and editing of Henry korbin and Othman Yahya.

In this article, the author and the recent edition of the work are introduced to the reader.

ACOLLECTION OF ABU ABD UR-RAHMAN SOLAMY

The first part of the above work has been published, and it is the subject of a review in this article.

The book contains the following essays:

- 1- A selection from «Haghayegh u-Tafsir»
- 2- A selection from «Tarikh-u-Sufia»
- 3- «Jawame Adab-e-Sufia»
- 4- Oyub-u-Nafs wa modawatoha»
- 5- Darajat ul-Moamelat»

READY TO BE PUBLISHED RESEARCH WORKS

Some of the works include:

- «Managheb ul-Imam Amirul-Momenin»
- «Tartib ul-Amali»
- «Ershad» by Sheikh Mofid
- «Almobáhesát-e-Ibn-e-Sina»
- «Montaha-l-Matlab» of Allameh Helli»
- «Al-Efsah-e-Mofid»
- «Nafahát-u-Rahmán»
- «A subject Dictionary of Interpretations of Quran»
- «Farhat-ul-Ghari»
- «Al-Hadáegh u-Nazzerah»

Research and editing of These works have been completed and they are ready for publication.

THE NECESSITY OF REVIVING INHERITED JURISPRUDENCE-1 RELIGIOUS JURISPRUDENCE ESSAYS ON GHENA (SONG)

The necessity of reviving inherited religious jurisprudence works and their importance is given. The author of the article also names the editing and compilation of religious jurisprudence essays on ghena (Song) as subjects for research.

EXPERIENCES

A conversation with professor Ali Akbar Ghaffari, a researcher and a famous author. In this conversation he describes some of his cultural and research experiences, and the conditions he faced in researching and editing sheikh Sadough's works.

AN INTRODUCTION TO THE ISLAMIC ENCYCLOPEDIA FOUNDATION

This foundation was established in 1362. Its main task is to compile an Islamic encyclopedia. In this article the foundation and the methods of compiling the encyclopedia are talked about.

THE LATEST BOOKS AND PUBLICATIONS

In this section the following books which were recently published are reviewed:

- 1- «Tafsir-ul-Quran-el-Karim» by Sadr-ul-moteallehin.
- 2- «An Analysis of the Life of Imam Kazim (a.s.)» by Bagher Sharif-al-Ghorashy.
- 3- «Innate (Fetrat) by Martyr Murteza Mutahhari».
- 4- «Legal Essays» by Abulghasem Gorgi».
- 5- «A-Tahrir-u-Tawoosi» by Fázal Jawáheri».

IN THE NAME OF ALLAH

EDITORIAL

The editorial in this issue is devoted to outlining the conditions that must be present for any research activity and the necessity of an information bank in order to prevent repetitious research.

BOOK TITLES AND THEIR SELECTION

The first part of this article was presented in the previous issue. The second part focuses on the importance of book titles and the necessary considerations for their selection. Some samples of confusing and erroneous titles are presented.

A HELPFUL WORK ON SHI'ITE JURISPRUDENCE BIBLIOGRAPHY

In this article the book «An Introduction to shi'ite jurisprudence- Generalities and Bibliography» written by professor Seyed H. Modaressi is reviewed, and some of its errors

are pointed out.

A NEW BOOK ON TEXT EDITING

This is a comprehensive introduction of the book «Manahej Tahghigh-e-Torath Bain-al-Ghodami wal-mohdasin» by Dr. Ramadan Abdu-Ttawab-A biography of the author is also presented.

DESTROYING MOSLEM IMAGE

A review on the book «Scholars In Action», many weaknesses and confusing elements are enumerated.

«TALBIS-E-EBLIS (DEVIL'S DISGUISES)»

The above mentioned book was written by Abul-faraj Ibn jozy. In this article, The book and its farsi translation, and the skill of its translator are the subject of study.

AYENEH-E-PAZHOOHESH

PATRON: MOHAMMAD ABAEE
KHORASANI
MANAGING DIRECTOR: MUSTAPHA
DERAYATI
CHIEF EDITOR : MOHAMMAD ALI
MAHDAVI RAAD
EDITOR: ABD-UL MOHAMMAD NABAVI

Vol. 1 No. 3 (Oct-Nov. 1990)

Ayeneh-e-Pazhooesh (Mirror of Research) is a bi-monthly magazine, published for improving research and publishing works through information dissemination.

AYENEH PAZHOOHESH CONTAINS:

-Articles which can putforth modes of scientific researches or have some relation to the aims of magazine, as stated below.

* Introduction to texts that need to be corrected or translated or are suitable for research.

* Introduction and criticism of research and specialized books.

* Reports about translations, editing, and text corrections on hand.

* A brief introduction of new books and research articles of variety of magazines.

* Relating the experiences and guidelines of researchers and editors.

* Introducing scientific and cultural centers along with their goals.

* Subjective bibliography.

* Research and cultural news.

NOTES:

* The subjects in Ayeneh Pazhooesh will be only about Islamic culture.

* The responsibility for opinions expressed is on writers.

* Ayeneh-e-Pazhooesh is free in its editing.

* The articles received are not returned.

* All those articles which have scientific and research values will be published.

* The length of articles should not exceed thirty pages.

Also the length of reviews should not exceed twenty hand written pages.

PUBLISHER: THE RESEARCH CENTER OF ISLAMIC SCIENCES

BANK ACC. NO.: 1322, SADERAT BANK SHOHADA BRANCH, QOM IRAN.

PRICE OF EACH ISSUE: 300 Rls.

PRICE FOR ONE YEAR'S SUBSCRIPTION (6 ISSUES) 1800 Rls.

ADDRESS: P.O.BOX: 37185/3693 QOM-IRAN

TELE: (0251) 26692-32048.

مرآة التحقيق

مجلة خاصة باعلام المعلومات في الدراسات الاسلاميه

AYENEH-E-PAZHOOHESH

(Mirror of Research)

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

Vol. 1 No. 3_(Oct-Nov. 1990)